

Utrecht, 1 juli 2020

Beste (toekomstige) penvoerder van Cultuureducatie met Kwaliteit,

Via deze brief informeren we je over Evi 2.0, een zelfevaluatie- en monitorinstrument op het gebied van cultuureducatie voor scholen voor primair onderwijs. In de bijlage tref je uitgebreide informatie aan.

Evi 2.0 is ontwikkeld door Stichting Kunst & Cultuur, Compenta, Kunstloc Brabant, KCR, Plein C, de Vereniging CultuurprofielScholen PO en Titia Lefers van der Zande (CEC). Het instrument wordt vanaf 2021 via LKCA beschikbaar gesteld aan alle penvoerders van CmK. Daarom informeren we je via de bijlage van deze brief over het doel, de inhoud en opzet van Evi 2.0, de manier waarop je het kunt inzetten en een aantal praktische zaken over het gebruik. We organiseren op donderdag 10 september van 15-17 uur een interactief webinar waarin we je vertrouwd maken met het instrument. De uitnodiging daarvoor volgt nog. Mocht je Evi 2.0 willen gebruiken, dan vind je aan het einde van de brief informatie over het vervolg.

Het doel van Evi 2.0 is dat scholen, penvoerders, beleidsmakers en andere CmK-betrokkenen zicht en grip krijgen op het proces van kwaliteitsverbetering van cultuureducatie, en dat de inspanningen op dit vlak zowel lokaal als landelijk zichtbaar gemaakt kunnen worden. Zo kunnen we onderling van elkaar leren en het beleid verder ontwikkelen. Stichting Kunst & Cultuur, Compenta, Kunstloc, Plein C, KCR en de VCPS-PO zijn gezamenlijk eigenaar van Evi 2.0. Over eventuele wijzigingen aan de kernvragenlijst of het systeem beslissen zij gezamenlijk. LKCA is de beheerder en contactpersoon voor alle gebruikers.

Elke penvoerder die met het instrument werkt, heeft in dit systeem zijn eigen omgeving met een eigen vragenlijst (de kernvragenlijst met desgewenst drie vragen op maat, het eigen logo, een 'link' naar de eigen adviseurs en eventueel andere relevante informatie, zoals scholingsaanbod) en het adressenbestand van scholen die de vragenlijst ontvangen. In het eerste jaar van CmK III bepaal je als penvoerder zelf wanneer je de vragenlijst aan scholen aanbiedt. Vanaf 2022 standaardiseren we deze periode: alle penvoerders kunnen Evi 2.0 dan ten minste eens in de twee jaar in het voorjaar aanbieden. Adviseurs kunnen scholen begeleiden bij het invullen van Evi 2.0, maar dit hoeft niet - scholen kunnen er ook prima zelf mee uit de voeten. Tijdens de invulperiode ontvang je rechtstreeks de hulpvragen van de scholen. Hierover lees je meer in de bijlage.

Wil je met Evi 2.0 gaan werken? Verwerk dit dan in je plannen en begroting voor CmK III en stel ons hier vast van op de hoogte, zodat wij vast weten voor hoeveel en welke penvoerders we een eigen omgeving kunnen inrichten. Wij nemen dan ook contact op voor verdere afstemming.

Met vriendelijke groet, namens de ontwikkelgroep Evi 2.0: Stichting Kunst & Cultuur, Compenta, Kunstloc Brabant (Bram Relouw), KCR (Clara Linders en Femke van de Wiel), Plein C (Edith Ploeg), VCPS-PO (Astrid Rass) en Titia Lefers van der Zande (CEC),

Zoë Zernitz

*projectleider doorontwikkeling Evi 2.0 Stichting Kunst & Cultuur
specialist onderzoek LKCA*

Bijlage: Informatie over Evi 2.0

Aanleiding voor de ontwikkeling van Evi 2.0

De regelingen Cultuureducatie met Kwaliteit I, II en III zijn erop gericht cultuureducatie een stevige plek te geven in het curriculum van scholen. Zo intensief als alle betrokkenen aan de ambities werken, zo groot is het belang te weten hoe dit proces van kwaliteitsverbetering op de scholen verloopt. In de eerste plaats hebben scholen zelf behoefte grip te krijgen op dit proces, en inzicht in kwaliteiten en knelpunten, ontwikkelwensen en mogelijkheden voor ondersteuning. Deze kennis is vervolgens relevant voor alle andere betrokkenen - de penvoerders, schoolbesturen, beleidsmakers, culturele partners - omdat ze op basis hiervan de uitvoering van het programma kunnen verbeteren. Door te evalueren en leren kunnen de onderwijs-, cultuur- en beleidssector in gezamenlijkheid werken aan het proces van kwaliteitsverbetering van cultuureducatie.

Maar hoe krijgen scholen, en andere betrokkenen zoals wij zelf, inzicht in dit proces - in de knelpunten en ontwikkelwensen? In de provincies Drenthe en Groningen gebruikten ze daarvoor de afgelopen zes jaar het instrument Evi, dat CmK-penvoerder Compenta en de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) in 2014 ontwikkelden. Dit instrument voldoet goed: scholen werken er graag mee en het levert waardevolle informatie op.¹ Maar na een aantal jaren gebruik waren er ook verbeteringen mogelijk. Samen met eerdergenoemde partners is Evi daarom doorontwikkeld tot Evi 2.0. De ontwikkelgroep is aan de slag gegaan om op eigen kosten en op basis van de opbrengsten van CmK I en II een pilotversie van Evi 2.0 te ontwerpen die begin 2020 via penvoerders door het hele land op verschillende scholen is getest. De positieve evaluaties van het pilotinstrument door scholen en penvoerders, en het feit dat penvoerders vertegenwoordigd in het Landelijk Platform Kenniscentra Cultuureducatie en de Raad van Twaalf hebben aangegeven het instrument te willen gebruiken tijdens CmK III, hebben bevestigd dat Evi 2.0 definitief ontwikkeld moet worden. Daartoe heeft de ontwikkelgroep een subsidieaanvraag ingediend bij het Fonds voor Cultuurparticipatie. Het FCP is enthousiast over het instrument als hulpmiddel voor scholen en overweegt het ook in te zetten in de monitoring van CmK. Daarover lees je verderop meer.

Wat Evi 2.0 is

Evi 2.0 is een online zelfevaluatie-instrument waarmee de schooldirecteur en interne cultuurcoördinator/contactpersoon hun doelen voor cultuureducatie evalueren en ondersteund worden om nieuwe doelen te stellen. De thema's die in Evi 2.0 aan bod komen hebben betrekking op de randvoorwaarden van cultuureducatie: visie, deskundigheid, programma en samenwerking. Het instrument helpt de borging van cultuureducatie op deze aspecten via vier niveaus (scenario's) te evalueren en inzichtelijk te maken (bijvoorbeeld: in hoeverre is de visie verankerd? Welke stappen zijn er gezet op het gebied van deskundigheidsbevordering?). Daarnaast geeft het inzicht in de coherentie van het beleid (bijvoorbeeld: wordt de visie zichtbaar in het programma voor de leerlingen?). Evi 2.0 is voor en van de school, die hiermee een eigen dossier opbouwt en haar ontwikkeling over de jaren inzichtelijk maakt. Ook krijgt ze automatisch, via het systeem, feedback op die ontwikkeling en tips voor verdere kwaliteitsverbetering. Een

¹ Download hier de onderzoeksrapporten ('oude' Evi) van Drenthe: <https://www.compenta.nl/monitoring-en-evaluatie> en Groningen: <https://www.cmkgroningen.nl/organisatie/evaluatie>. In deze rapporten vind je ook de reacties van de scholen op Evi (oude versie).

andere belangrijke functie is dat scholen via Evi 2.0 direct een hulpvraag kunnen stellen aan de adviseurs in de regio, wanneer ze met behulp van het instrument hebben bepaald op welk vlak ze graag ondersteuning willen.

De tijd die scholen besteden aan het invullen van de vragenlijst varieert sterk, want hangt af van de manier waarop ze dit doen (icc-er en directeur samen, tegelijkertijd, of apart van elkaar). We rekenen met gemiddeld een uur per invuller. De eerste keer invullen neemt meer tijd in beslag dan een volgende keer, omdat de antwoorden in het systeem bewaard blijven en vervolgens jaarlijks, na reflectie, aangepast kunnen worden.

Evi 2.0 ondersteunt scholen bij het verankeren van cultuureducatie, maar is ook een monitorinstrument, dat betrokkenen inzicht geeft in ontwikkelingen op langere termijn. Scholen die Evi 2.0 invullen, stellen hun dossiers beschikbaar aan een Evi-kennispartner, een universiteit, die de dossiers analyseert. Dit leidt tot een geanonimiseerde rapportage die inzicht geeft in de stand van zaken van cultuureducatie op scholen, de stappen die scholen hebben gezet in het proces van kwaliteitsverbetering, de knelpunten en ondersteuningsbehoeften. Resultaten kunnen bijvoorbeeld worden uitgesplitst naar provinciaal, gemeentelijk en schoolbestuursniveau. Deze gegevens kun je gebruiken voor de verantwoording naar het Fonds voor Cultuurparticipatie, maar natuurlijk ook om het eigen CmK-programma te verbeteren.

Het doel van Evi 2.0

Het doel van Evi 2.0 is dat scholen, maar vervolgens ook penvoerders, beleidsmakers en andere CmK-betrokkenen (1) **zicht** en grip krijgen op het proces van kwaliteitsverbetering van cultuureducatie, (2) **inzicht** krijgen in de stappen die zijn gezet, in kwaliteiten en knelpunten, ontwikkelbehoeften en ondersteuningsvragen, en waarmee (3) de inspanningen van scholen, penvoerders, beleidsmakers en andere betrokkenen op dit vlak zowel lokaal als landelijk **zichtbaar** gemaakt kunnen worden, en er onderling van elkaar geleerd kan worden. Een subdoel is dat we via Evi 2.0 de relatie tussen de scholen en de penvoerders/adviseurs/ondersteunende instellingen willen versterken, doordat scholen via het systeem een hulpvraag kunnen stellen die rechtstreeks naar de penvoerder/adviseur gaat. Het overkoepelende doel van het project is dat we met Evi 2.0 een bijdrage willen leveren aan de kwaliteitsverbetering van cultuureducatie gedurende CmK III en daarna.

Er zijn tijdens CmK I en II meerdere zelfevaluatie- en monitorinstrumenten ontwikkeld - daar was in de regeling ruimte voor - maar een landelijk kader ontbrak. Dit sluit aan bij lokaal maatwerk, maar het bleek lastig om als penvoerders onderling de programma's en opbrengsten met elkaar te vergelijken en een beeld te krijgen van de ontwikkelingen op landelijk niveau. Dit maakt het ook moeilijker om kennis met elkaar te delen en van elkaar te leren. Wanneer meerdere penvoerders samen hetzelfde instrument gebruiken, en daarmee een kader delen en dezelfde taal spreken, wordt het mogelijk ontwikkelingen in regio's elkaar te vergelijken, van elkaar te leren en de opbrengsten die we als penvoerders gezamenlijk bereiken inzichtelijk te maken. Naast dit gedeelde kader biedt Evi 2.0 ook ruimte voor maatwerk: zo kun je als penvoerder drie eigen vragen toevoegen die aansluiten bij jouw programma en verbindt het instrument scholen aan de adviseurs in jouw stad/regio/CmK-programma.

Hoe Evi 2.0 zich verhoudt tot andere instrumenten

Er zijn zoals gezegd ook andere zelfevaluatie- en monitorinstrumenten ontwikkeld, waarvan we er hier een aantal noemen. Hierboven is beschreven dat Evi 2.0 een instrument op schoolbeleidsniveau is dat door de directeur en icc-er wordt ingevuld. Het instrument zegt dus niets over ontwikkelingen op leerlingniveau, en evalueert alleen vanuit het perspectief van de school de samenwerking met culturele instellingen. Evi 2.0 heeft in grote lijnen dezelfde werking als de Cultuureducatiescan (ontwikkeld door CEC) maar is beknopter, kan lokaal worden aangepast, biedt automatisch feedback, heeft een hulpvraagfunctie en kan makkelijker zonder begeleiding worden gebruikt. De Cultuureducatiescan kan uitstekend als aanvulling op Evi 2.0 worden gebruikt als verdieping, omdat de scan meer aspecten en onderwerpen omvat en door meerdere lagen (bestuur, directie, team) wordt ingevuld.² Binnen de Cultuur Loper zijn ook instrumenten ontwikkeld, bijvoorbeeld om ambitie en visie voor de lange termijn te formuleren, maar geen instrumenten die de scholen helpen concrete doelen per jaar te evalueren en ontwikkelen - dit is de reden dat Kunstloc mede-initiatiefnemer is van de ontwikkeling van Evi 2.0. Portfolio-achtige instrumenten, zoals Robinson, het Cultureel Zelfportret en Schoolfolio, kunnen ook goed als aanvulling worden gebruikt omdat die een ontwikkeling op leerlingniveau zichtbaar maken - iets wat Evi 2.0 niet doet. Ook focusgroepgesprekken kunnen naast Evi 2.0 zinvol blijven om scholen en/of medewerkers van culturele instellingen onderling ervaringen met elkaar te laten delen en voortgang te onderzoeken. Evi 2.0 kan dus ook goed onderdeel worden van een breder pakket van instrumenten die je als penvoerder gebruikt om CmK te monitoren en evalueren.

Tot slot kan het mogelijk zijn dat Evi 2.0 ook als landelijk monitorinstrument gebruikt gaat worden - de huidige monitorvragenlijst (ontwikkeld door Claudia de Graauw en uitgezet door ResearchNed) was qua systematiek en inhoud al grotendeels gebaseerd op de originele Evi. Deze mogelijkheid wordt nu door het ministerie, LKCA en het FCP besproken. Dat zou kunnen betekenen dat alle penvoerders eens in de twee jaar met Evi 2.0 moeten werken voor de landelijke monitoring. Wanneer we met een grote groep penvoerders gezamenlijk hetzelfde instrument al gebruiken, genereren we vanzelf een zeer interessante dataset, die we samen beschikbaar zouden kunnen stellen voor een landelijke analyse zonder extra inspanning. Voordeel van Evi 2.0 is de hoge respons: omdat invullen van de vragenlijst nuttig is voor de scholen zelf, zijn zij meer bereid om eraan deel te nemen. Scholen die in Drenthe en Groningen aan CmK deelnamen hadden de inspanningsverplichting om Evi eens in de twee jaar in te vullen, waardoor een maximale respons werd bereikt.

Hoe Evi 2.0 werkt

Het systeem van Evi 2.0 zal worden beheerd door LKCA. Elke penvoerder die met het instrument werkt, heeft in dit systeem zijn eigen omgeving met een eigen vragenlijst (de kernvragenlijst met eventueel drie vragen op maat, een eigen logo, een 'link' naar de eigen adviseurs en eventueel andere relevante informatie, zoals scholingsaanbod) en het adressenbestand van scholen die de vragenlijst ontvangen. In het eerste jaar van CmK III bepaal je als penvoerder zelf wanneer je de vragenlijst aan scholen aanbiedt. Vanaf 2022 standaardiseren we deze periode: alle penvoerders kunnen Evi 2.0 dan ten minste eens in de twee jaar in het voorjaar

² Een van de ontwikkelaars van de Cultuureducatiescan, Titia Lefers van der Zande, is lid van het ontwikkelteam Evi 2.0 en heeft o.a. vanuit haar ervaringen met de scan over de inhoud van dit instrument meegedacht.

aanbieden, zodat we een vast moment hebben van dataverzameling, wat de vergelijkbaarheid van de gegevens ten goede komt. Als penvoerder laat je LKCA weten wanneer en aan welke scholen uit jouw bestand (bijv. wel/geen CmK) je de vragenlijst wilt versturen. LKCA zal dit dan namens jou via het systeem doen. Adviseurs kunnen scholen begeleiden bij het invullen van Evi 2.0, maar dit hoeft niet - scholen kunnen er ook prima zelf mee uit de voeten.³ Tijdens de invulperiode ontvang je rechtstreeks de hulpvragen van de scholen. Scholen kiezen zelf of ze dan ook hun Evi-dossier mee sturen.

Wanneer de invulperiode is gesloten, kun je de gegevens laten analyseren door een Evi-kennispartner (een universiteit). Deze kennispartner maakt volgens een gestandaardiseerde methode een geanonimiseerde rapportage naar jouw wens: resultaten kunnen bijvoorbeeld worden uitgesplitst naar wijk-, gemeentelijk of schoolbestuursniveau, je eigen vragen kunnen worden geanalyseerd, etc. Dit is volledig aan jou. De universiteiten die deze analyses voor de penvoerders uitvoeren zijn verenigd in het Evi-kennisplatform (gecoördineerd door LKCA). Als je een analyse wilt, kun je de CmK-middelen voor monitoring gebruiken om een kennispartner naar keuze daarvoor te betalen. Universiteiten zijn betrokken vanuit hun maatschappelijke rol en hebben geen commercieel doel. Er zullen dan ook afspraken worden gemaakt over de hoogte van de kosten van de analyses. Universiteiten kunnen deze door stagiaires, junior onderzoekers of zzp-ers laten uitvoeren, maar zijn zelf verantwoordelijk voor de kwaliteit.

Als penvoerder heb je zelf niet direct toegang tot de ingevulde vragenlijsten: scholen blijven eigenaar en stemmen alleen in met een geanonimiseerde analyse door een universiteit. Ze kunnen uiteraard wel zelf beslissen hun dossier met je te delen. Ook andere partijen, zoals LKCA, de eigenaren van het instrument, het FCP of het ministerie hebben die toegang niet; LKCA kan de vragenlijsten alleen doorsturen naar de universiteit naar keuze. De reden om dit zo in te richten is dat dit scholen stimuleert om een realistisch beeld te geven van de stand van zaken: ze vullen het niet in voor jou, ze worden er niet op beoordeeld, het is voor hen **geen verantwoording** - ze doen dit in eerste plaats voor zichzelf en worden niet 'afgerekend' op de uitkomsten. In Drenthe en Groningen wordt al zes jaar op deze manier gewerkt en dit wordt als zeer positief ervaren door zowel de scholen als de penvoerders en andere betrokkenen. Je geeft scholen op deze manier de ruimte om hun eigen, eerlijke verhaal te vertellen. En om zelf een zo goed mogelijk beeld te krijgen van hoe het er echt voor staat.

Stichting Kunst & Cultuur, Compenta, Kunstloc Brabant, Plein C, KCR en de VCPS-PO zijn gezamenlijk eigenaar van Evi 2.0. Over eventuele wijzigingen aan de kernvragenlijst of het systeem, waarvoor gebruikers uiteraard voorstellen kunnen doen, beslissen zij gezamenlijk. LKCA is de beheerder en contactpersoon voor alle gebruikers. Penvoerders die Evi 2.0 willen gebruiken, sluiten daarvoor een gebruikersovereenkomst af met de eigenaren. Het doel van deze overeenkomst is om de gezamenlijke structuur en aanpak te bewaken, zodat vergelijking en kennisdeling ook daadwerkelijk mogelijk worden. In zo'n gebruikersovereenkomst is onder meer vastgelegd dat een penvoerder een aantal vragen toe mag voegen, maar de kernvragenlijst niet mag wijzigen. Ook zijn er bepalingen in opgenomen die de anonimiteit van scholen en de onderlinge vergelijkbaarheid van gegevens waarborgen.

Het LKCA wil het volledige beheer, zoals het inrichten van een Evi-omgeving voor de gebruikers, het uitzetten van de vragenlijst en het beantwoorden van vragen, vanuit zijn eigen

³ We ontwikkelen een korte training voor penvoerders en adviseurs over de inhoud en functies van Evi 2.0, en hoe je scholen kunt begeleiden bij het invullen.

middelen uitvoeren, omdat dit goed aansluit de rol en functie van LKCA in CmK. Als penvoerder betaal je dan alleen voor een analyse door een universiteit: je bepaalt zelf wanneer je dit wilt laten doen en hoe uitgebreid. Stichting Kunst en Cultuur reserveerde jaarlijks € 20.000 euro voor een zeer uitgebreide analyse van ca. 250 scholen. Reken dus met een bedrag van € 80 per school.

Hoe we verdergaan

Het ontwikkelteam heeft een subsidieaanvraag ingediend bij het FCP voor het ontwikkelen van de definitieve versie van Evi 2.0. We verwachten hierover binnen enkele weken bericht te krijgen. Wanneer de subsidie wordt toegekend, bouwen we de definitieve versie, die in januari 2021 beschikbaar komt via LKCA. Ook goed om te weten is dat het team gestart is met de ontwikkeling van een Evi 2.0 voor het voortgezet onderwijs, gezien de uitbreiding van CmK naar het VO.

Wil je met Evi 2.0 gaan werken? Verwerk dit dan in je plannen en begroting voor CmK III en stel ons hier vast van op de hoogte, zodat wij vast weten voor hoeveel en welke penvoerders een eigen omgeving moet worden ingericht. Wij nemen dan ook contact op voor verdere afstemming.

Meer informatie

Wil je je verder verdiepen in Evi 2.0 en de informatie die het oplevert?

- Hier vind je de onderzoeksrapportages uit Drenthe en Groningen op basis van de 'oude' Evi. Evi 2.0 levert dezelfde gegevens op, en méér: <https://www.com-penta.nl/monitoring-en-evaluatie> en <https://www.cmkgroningen.nl/organisatie/evaluatie>
- Bekijk hier de dummy-versie van Evi 2.0 (let op: inhoud, vormgeving en rapportage worden nog aangepast!): <http://evi2.herokuapp.com>
- Volg het **interactieve webinar** waarin we je vertrouwd maken met het instrument, zodat je weet waar de scholen mee gaan werken en wat het ze oplevert, **op donderdag 10 september van 15-17 uur** (uitnodiging volgt)

We hebben geprobeerd in deze brief met bijlage zo volledig mogelijk te zijn. Toch kunnen we ons voorstellen dat je nog vragen hebt. Neem dan gerust contact op met:

Zoë Zernitz

projectleider doorontwikkeling Evi 2.0 Stichting Kunst & Cultuur
specialist onderzoek LKCA

ZoeZernitz@lkca.nl

030 711 51 87 / 06 14 96 33 66 (ma, di, vr)

Als ik afwezig ben, kun je bij vragen ook contact opnemen met Ronald Kox:

RonaldKox@lkca.nl of 030 711 51 42 / 06 12 94 24 77